

مقاله اصلی

مقایسه اثر توکفی‌های برجسته به صورت گوه از سمت طرفی با توکفی‌های ساده، بر کاهش علائم بیماران مبتلا به استئوآرتریت مدیال زانو

* محمد رضا هاتف^۱ MD، سیده زهرا میرفیضی^۲ MD، محمدحسن جوکار^۳ MD، مهیار میرحیدری^۴ MD

^۱دانشیار، فوق تخصص روماتولوژی،^{۲،۳} استادیار، فوق تخصص روماتولوژی،^۴ پزشک عمومی - بیمارستان امام رضا (ع)

تاریخ دریافت: ۸۵/۵/۲ - تاریخ پذیرش: ۸۵/۱۱/۲۶

خلاصه

مقدمه: استئوآرتریت زانو، وضعیت شایعی است که با افزایش سن، شیوع آن نیز افزایش می‌یابد. مطالعات نشان داده اند، که توکفی‌های گوه‌ای از سمت طرفی در کاهش درد زانوی بیماران مبتلا به استئوآرتریت کمپارتمان میانی مؤثر است. این مطالعه با هدف مقایسه اثر توکفی‌هایی که از سمت طرفی به صورت گوه برجسته اند با توکفی‌های ساده، بر کاهش علائم بیماران مبتلا به استئوآرتریت مدیال زانو، انجام شده است.

روش کار: این مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی دوسو کور در مدت یک سال، در طی سالهای ۸۴ - ۱۳۸۳ در درمانگاه روماتولوژی بیمارستان امام رضا (ع) مشهد انجام شده است. ۱۱۸ بیمار به صورت تصادفی به دو گروه مورد ۵۷ نفر، (گروه دریافت کننده توکفی گوه ای شکل از سمت طرفی) و گروه شاهد ۶۱ نفر، (دریافت کننده توکفی ساده)، مورد مطالعه قرار گرفتند. درجه عملکرد زانو بر مبنای اندکس ادینبورگ تعیین گردید. بیماران به مدت ۲ ماه پیگیری شدند. پس از یک ماه و در انتهای مطالعه بیماران از نظر نحوه و مدت استفاده از توکفی بررسی شدند، در انتهای ماه دوم، بیماران مجدداً ویزیت و از نظر شدت درد زانو در ۲ روز گذشته، تعداد داروهای ضداالتهابی مورد مصرف در ۲ هفته گذشته مورد ارزیابی قرار گرفتند و درجه عملکرد زانو بر مبنای اندکس ادینبورگ نیز مشخص گردید. مشخصات فردی، تعداد داروهای مصرفی و نحوه استفاده از توکفی‌ها در پرسشنامه جمع آوری گردید. نتایج با استفاده از نرم افزار آماری SPSS v11.5 و از آزمون‌های تی دانشجویی و کای اسکوتر و من وینتی پردازش شد.

نتایج: از ۱۱۸ نفر، ۴۹ زن و ۸ مرد در گروه مورد و ۵۲ زن و ۹ مرد در گروه شاهد بودند. در ابتدای مطالعه، دو گروه مورد و شاهد از نظر شدت درد زانو، اندکس عملکرد زانو (ادینبورگ) و تعداد مصرف داروهای ضداالتهابی بسیار به هم نزدیک بوده و تعادل خوبی بین دو گروه برقرار بود. در پایان مطالعه، تفاوت معنی داری از نظر کاهش شدت درد زانو، در هر دو گروه مورد و شاهد، مشاهده گردید. به ترتیب $p < 0/001$ و $p = 0/012$. ضمناً مقایسه دو گروه از نظر کاهش شدت درد زانو نشان داد که تفاوت معنی داری بین گروه‌ها در انتهای مطالعه وجود دارد $p < 0/001$. درجه عملکرد زانو (اندکس ادینبورگ) در گروه مورد نسبت به ابتدای مطالعه بهتر شده بود $p < 0/001$ ، در حالی که در گروه شاهد تفاوت معنی داری مشاهده نگردید. از نظر تعداد داروهای ضداالتهابی مصرف شده نیز تفاوت معنی داری در گروه مورد نسبت به ابتدای مطالعه برقرار بود $p = 0/001$. در حالی که در گروه شاهد تفاوت معنی داری مشاهده نگردید ($p = 0/941$).

نتیجه گیری: مطالعه نشان داد که توکفی گوه‌ای از سمت طرفی در کاهش درد زانو در بیماران مبتلا به استئوآرتریت زانو مؤثر است.

کلمات کلیدی: استئوآرتریت، توکفی گوه‌ای از سمت طرفی، اندکس ادینبورگ در عملکرد زانو

* مشهد - بیمارستان امام رضا (ع)، دانشیار، فوق تخصص روماتولوژی - تلفن: ۹ - ۸۵۴۳۰۳۱، ۸۵۹۸۸۱۸ - نویسنده رابط

Email:hatef-2000@yahoo.com